

De heer J. VANDE LANOTTE
Minister van Binnenlandse Zaken

Koningsstraat 64/66

1000 BRUSSEL

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

27.117/I/PF
MD/MM

Mijnheer de Minister,

Per brief van 20 juni 1995 hebt u de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) om advies gevraagd i.v.m. de samenstelling van de examencommissie voor een examen van kandidaat-brigadecommissaris dat openstaat voor Duitstalige kandidaten.

U onderstreept in de voormelde brief dat het u niet mogelijk is de voorwaarden te vervullen die worden gesteld door artikel 8 van het ministerieel besluit van 8 september 1993 betreffende het examen van kandidaat-brigadecommissaris.

Dat artikel bepaalt wat volgt:

"De examencommissie bestaat uit:

- 1° de directeur-generaal van de Algemene Rijkspolitie of zijn gemachtigde, voorzitter van de examencommissie;
- 2° een afgevaardigde van de Minister van Justitie;
- 3° een afgevaardigde van de Minister van Binnenlandse Zaken;
- 4° een brigadecommissaris in werkelijke dienst aangewezen door de Minister van Binnenlandse Zaken;
- 5° twee arrondissementscommissarissen aangewezen door de Minister van Binnenlandse Zaken;
- 6° een door de Minister van Binnenlandse Zaken aangewezen leraar van een politieschool die erkend is om de opleiding te verstrekken aan de officieren van de gemeentepolitie, belast met een lessencyclus betreffende de opleiding in de beheersfunctie."

U preciseert dat er momenteel, van het Duitse taalstelsel, slechts één arrondissementscommissaris bestaat (en geen twee), geen enkele brigadecommissaris in werkelijke dienst, en geen enkele leraar van een politieschool die erkend is om de opleiding te verstrekken aan de officieren van de gemeentepolitie, belast met een lessencyclus betreffende de opleiding in de beheersfunctie.

Duitstalige afgevaardigden vinden voor de minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Justitie en zelfs de directeur-generaal van de Algemene Rijkspolitie, acht u al evenmin evident.

Derhalve, stelt u twee oplossingen voor:

- ofwel de leden, conform de eisen van het voornoemde ministerieel besluit van 8 september 1993, aanwijzen op grond van hun hoedanigheid (of titel); in dat geval zou er niet worden gelet op hun taalstelsel, maar zou er een tolk-vertaler worden ingezet;
- ofwel een beroep doen op een Franstalige examencommissie, aangevuld met één of twee Duitstalige leden; in dat geval zou er bovendien voor simultaanvertaling worden gezorgd.

In hun vergaderingen van 29 juni en 6 juli 1995 hebben de verenigde afdelingen van de V.C.T. ter zake als volgt geadviseerd.

Een brigadecommissaris wiens ambt Duitstalige gemeenten bestrijkt en in het Duits taalgebied over een administratieve zetel beschikt, moet worden beschouwd als de titularis van een gewestelijke dienst in de betekenis van artikel 34, § 1, b, S.W.T.

Conform artikel 38, § 1, S.W.T., kan niemand in de diensten bedoeld door artikel 33 of artikel 34, § 1, tot een ambt of betrekking benoemd of bevorderd worden indien hij de taal van het gebied niet kent.

Die kennis wordt geconstateerd conform de regels die vervat liggen in artikel 15, § 1, van de voornoemde wetten. Dat artikel preciseert: "De toelatings- en bevorderingsexamens geschieden in dezelfde taal".

Daaruit volgt dat een Duitstalige kandidaat het examen van brigadecommissaris moet afleggen in het Duits.

Wat de taalkennis van de leden van de examencommissie betreft, heeft de V.C.T. er meermaals op gewezen (cfr. adviezen 3037 van 27 mei 1991 en 17.253 van 18 december 1986) dat die leden absoluut een grondige kennis moeten bezitten van de taal waarin het examen wordt afgelegd. Zij verwijst in dat verband naar de arresten van de Raad van State, nrs. 13.239 van 26 november 1968, 14.934 van 6 oktober 1971 en 25.529/25.530 van 27 juni 1985.

In het voornoemde arrest van 27 juni 1985 betreffende een examen georganiseerd door het R.I.Z.I.V. en waarbij een beroep werd gedaan op een vertaler, vernietigde de Raad van State de beslissing van de examencommissie en oordeelde hij als volgt:

"De onwetendheid van de taal van de examinandus verhindert het jurylid vragen te stellen zoals dit zijn recht is, maar ook zijn plicht kan zijn om de ondervraagde met kennis van zaken te kunnen beoordelen".

In het voornoemde arrest nr. 14.934 van 6 oktober 1971 betreffende de samenstelling van examencommissies bij het leger oordeelde de Raad van State "dat het een algemeen beginsel is dat niet eens in een tekst moet worden neergeschreven om te gelden, dat, indien de overheid, daarin begrepen de militaire overheid, een examen inricht, de leden van de examencommissie de grondige kennis moeten hebben van de taal of talen waarin het examen mag worden afgelegd....".

De Raad van State aanvaardde evenwel dat "bijzondere, al dan niet historisch verklaarbare toestanden in het leger het in feite onmogelijk kunnen maken volledig aan het algemeen beginsel te voldoen, in welk geval het individuele en vanzelfsprekende recht van de examinandus om volledig door alle examinatoren begrepen te worden en door hen op een volledig verstaanbare manier te worden ondervraagd, moet wijken voor de noodwendigheden van de dienst, maar uiteraard enkel in de mate dat er werkelijk een onmogelijkheid bestaat om zijn individueel recht in acht te nemen en in de mate dat de overheid daarvan het bewijs levert".

Tot besluit adviseert de V.C.T. dat al het mogelijke moet worden gedaan opdat de voornoemde examencommissie samengesteld is uit leden die een grondige kennis van het Duits hebben.

Overigens wijst de V.C.T. erop dat het - in tegenstelling tot wat uit uw brief blijkt - niet noodzakelijk is dat de leden van deze examencommissie tot het Duitse taalstelsel behoren; de verplichtingen die uit de taalwetgeving voortvloeien behelzen de taalkennis van de examinatoren en niet hun taalrol of -groep (cfr. in dit verband het V.C.T.-advies nr. 15.296 van 23 januari 1984 i.v.m. de taalrol van de examinatoren bij het V.W.S.).

De V.C.T. vraagt zich bijgevolg af of u, rekening houdend met dit element, geen examencommissie zou kunnen samenstellen waarvan alle leden weliswaar voldoen aan de vereisten inzake de kennis van het Duits maar functies uitoefenen die vergelijkbaar of equivalent zijn met die waarin het voornoemde ministerieel besluit voorziet (bv. functies bij de rijks-wacht). Dit ministerieel besluit zou dan in die zin moeten aangepast worden.

Mocht u, ondanks alle pogingen om in die zin een oplossing te vinden, er niet in slagen een examencommissie samen te stellen waarvan alle leden Duits kennen, dan zou de V.C.T. u, op grond van het voornoemde arrest 14.934 van de Raad van State, voorstellen om, met het oog op handhaving van de continuïteit van de dienst, een examencommissie samen te stellen waarvan de volstrekte meerderheid van de leden een grondige kennis van het Duits heeft en enkel die leden een beslissende stem hebben.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS